

Informační letak

Možnosti záměny vybraných druhů hmyzu

Obrázky hmyzu odpovídají životní velikosti po vytištění brožury ve formátu A4.

Podrobnější informace jsou dostupné na internetové stránce:

http://inpn.mnhn.fr/espece/cd_nom/433589/tab/fiche

Sršeň asijská (anglický název žlutohobá sršeň), *Vespa velutina*, je převážně černá se širokým oranžovým pruhem na zadečku a tenkým žlutým proučkem na prvním zadečkovém článku. Zepředu je hlava oranžově zbarvená a konce nohou jsou žluté. Dosahuje velikosti mezi 17 až 32 mm.

Sršeň asijská, *Vespa velutina*

Sršeň obecná, *Vespa crabro*, má převážně světle žlutý zadeček s černými pruhy. Hlava je zepředu žlutá, shora červená. Hrud' a nohy jsou černé a červenohnědé. Dělnice dosahují velikosti mezi 18 a 23 mm a matky 25 až 35 mm.

Sršeň obecná, *Vespa crabro*

Sršeň východní, *Vespa orientalis*, je stejně velká jako sršeň obecná. Celé její tělo je červené barvy s výjimkou přední části hlavy a proužku na zadečku, které jsou žluté. Sršeň východní se vyskytuje pouze v jihovýchodní Evropě (jižní Itálie, Malta, Albánie, Řecko, Kypr, Rumunsko a Bulharsko).

Sršeň východní, *Vespa orientalis*

Vosy jsou menší než sršně. Vosí dělnice v pozdním létě měří asi 15 mm. Jejich matky mohou svou velikostí mírně překročit 20 mm, tj. přibližně velikost sršně asijské. Na jaře tak mohou být vosy větší než nejranější sršní dělnice.

Žahalka obrovská, *Megascolia maculata*, je jednou z největších evropských vos. Je proto často zaměňována za sršeň asijskou. Je pokryta hustou vrstvou chloupků a má lesklé černé tělo. Horní část její hlavy je žlutá a má 4 žluté neosrstěné plošky na zadečku. Parazituje na larvách velkých brouků jako je např. chroust.

Vosa prostřední
Dolichovespula media

Vosa útočná,
Vespula germanica

vosy rodu vosík,
Polistes biglumis aj

Pilořitka velká, *Urocerus gigas*, je hmyz, jehož larva se živí dřevem. Tato černožlutá pruhovaná vos může být snadno odlišena od sršně válcovitým tělem a dlouhými žlutými tykadly. Samička může být dlouhá 45 mm a má dlouhé kladélko ke kladení vajíček do kmenů stromů. Tento druh je zcela neškodný.

Pilořitka velká,
Urocerus gigas

Žahalka obrovská,
Megascolia maculata

Drvodělka fialová, *Xylocopa violacea*, měří 20-30 mm; je celá černá s modrofialovými odlesky. Samičky tohoto samotářského hmyzu si staví svá hnízda v tlejícím dřevě a sbírají pyl, kterým krmí své larvy.

Drvodělka fialová,
Xylocopa violacea

Mnoho **mouch** (Diptera) se může podobat vosám nebo sršním, ale liší se tím, že mají pouze jeden pár křídel místo dvou. Jejich oči jsou obvykle více kulovité a jejich tykadla jsou kratší.

Pestřenka sršňová,
Volucella zonaria

moucha z čeledi pestřenkovitých,
Milesia crabroniformis

Informační letak

Jak rozlišit vosí hnízda

Obrázky hmyzu odpovídají životní velikosti po vytištění brožury ve formátu A4.
Podrobnější informace jsou dostupné na internetové stránce:
http://inpn.mnhn.fr/espece/cd_nom/433589/tab/fiche

Na jaře, každá zakládající královna staví své hnízdo často na bezpečných místech. U většiny druhů vos se hnízdo podobá malé kouli o průměru 5 až 10 cm s otvorem ve spodní části. Sršní kolonie se v případě nevhodných podmínek (nedostatek prostoru apod.) nezdrahají přemístit.

Sršeň asijská, *Vespa velutina*

73% ve stromech s výškou přes 10 m
10% v budovách
3% v živých plotech
kulovité až hruškovité
malý postranní otvor
~ 60x80 cm

Sršeň obecná, *Vespa crabro*

duté kmeny stromů, komíny
zřídka ve volných prostranstvích
válcovité
široký otvor ve spodní části
~ 30x60 cm

Vosa prostřední, *Dolichovespula media*

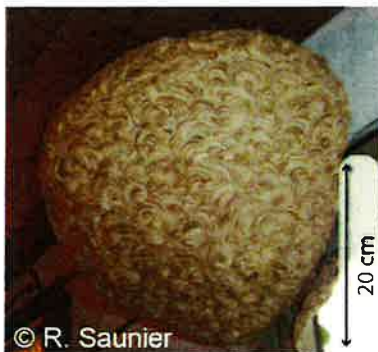
křoviny do výšky 2 m
kónické
malý otvor na spodním konci
~ 20x25 cm

Vosa obecná, *Vespula vulgaris*

na zemi, ve stísněných
prostorách budov,
kónické
malý nevýrazný otvor na
spodní straně
~ 30x35 cm

(Vosa útočná si staví
hnízda o něco větší, šedě
zbarvená)

© R. Saunier

INFORMAČNÍ LETÁK

Sršeň asijská

Vespa velutina, tzn. sršeň asijská je invazní druh pocházející z jihovýchodní Asie. V roce 2004 byl náhodně zavlečen do Francie a od té doby se rychle rozšířil do dalších zemí. V současnosti se vyskytuje v Itálii, Španělsku, Portugalsku, Německu, Belgii, Nizozemsku, Velké Británii a Švýcarsku.

Popis druhu

Sršeň asijskou *Vespa velutina* si lze lehce splést se sršní obecnou *Vespa crabro*. Asijská sršeň je o něco menší, hlava, a část zadečku jsou černé, s úzkým žlutým páskem na začátku zadečku a výrazným žlutooranžovým páskem na konci zadečku. Nohy má černé se žlutými konci. Hlava je zepředu žlutooranžová a při pohledu shora černá.

Hrud' sršně obecné je pokrytá červenavými skvrnami. Zadeček je žlutý s černými pruhy. Nohy má hnědé. Hlava je zepředu žlutá a při pohledu shora oranžovohnědá.

Sršeň asijská

Měří cca 3 cm (královna).
Je černá se žlutýma nohama.

Sršeň obecná

Měří cca 4 cm (královna).
Je spíše žlutooranžová.

Sršeň asijská *Vespa velutina* je predátorem různých hmyzích druhů včetně opylovatelů a může způsobit značné ztráty na včelstvech. Z tohoto důvodu vyvolává obavy včelařů. V Evropské unii byla označena za vysoce rizikový cizokrajný druh kvůli ohrožení původní biodiverzity. Způsobuje rovněž škody v ovocných sadech a vinohradech. Její přítomnost začíná znepokojovat místní orgány a širokou veřejnost.

Pozorování

Hnízda si staví zejména vysoko v korunách stromů ve výšce více než 15 metrů a jsou často skryta pod vrstvami listů a větví. Hnízda se mohou vyskytovat i v blízkosti budov. Sršně asijské jsou aktivní jen přes den. Vývoj dělnic trvá při optimálních podmínkách přibližně 30 dní. Královny a samci se líhnou koncem léta a páří se na podzim.

Co dělat

Včasné upozorování sršní asijských a ničení jejich hnízd je nejúčinnější metodou na zpomalení jejich šíření. Sršně asijské často létají okolo včelích úlů, kde chytají včely přímo u vstupů do úlů. Lze je nalézt i v ovocných sadech, kde se živí sladkou šťávou ze zralého ovoce.

Když včelař zjistí, že se v okolí včelnice vyskytují sršně asijské, je zapotřebí přijmout následující opatření:

- chránit prostor před vstupy do úlů speciálními pastmi, mj. soustavou elektricky nabitých drátů nebo síťovinou,
- udržovat silná a zdravá včelstva,
- udržovat včelnici v čistotě,
- nahlásit výskyt *Vespa velutina* místnímu včelařskému spolku a Agentuře ochrany přírody a krajiny České republiky přes web <https://invaznidruhy.nature.cz> nebo e-mail invaznidruhy@nature.cz.

Vespa velutina ve výstražné pozici.

Vespa velutina. Hnízdo.

Vespa velutina primární hnízdo.

Vespa velutina sekundární hnízdo ve větvích stromu.

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA
Paľo Bieleš
BANSKÁ BYSTRICA

ApiSaveurs
ONDRAŠIK
Apiculture

Hlášení pozorování

**Pokud uvidíte sršeň asijskou Vespa velutina,
hlašte to písemně na Agenturu
ochrany přírody a krajiny České republiky –
invaznidruhy@nature.cz anebo na web:**

<https://invaznidruhy.nature.cz/>

Tento informační leták o Vespa velutina vznikl v rámci projektu Vzdělávání, odborná příprava a budování kapacit v oblasti včelařství a služeb civilní obrany, který realizuje konsorcium partnerů z Rakouska, Slovenska, České republiky a Francie, jehož cílem je vytvořit silnou síť včasného varování a reakcí na výskyt sršně asijské.

Spolufinancováno Evropskou unií. Názory vyjádřené jsou názory autora a neodráží nutně oficiální stanovisko Evropské unie či Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za vyjádřené názory nenese odpovědnost.

Spolufinancováno
Evropskou unií

IID 2021-1-SK01-KA220-VET-000033144

Viac: www.blesabee.online